

Matematická olympiáda - 49. ročník (1999-2000)

Komentáře k úlohám III. kola pro kategorii Z9

Z9 – III – 1

Větší číslo označme $(10a + b)$, $a > b$, menší $(10b + a)$, kde a, b jsou číslice různé od 0 (neodpovídalo by zadání úlohy).

Má platit $(10a + b) - (10b + a) = 3/4 (10b + a)$.

Odtud dostáváme $a = 2b$.

Je-li $b = 1$, dostaneme čísla **21 a 12**.

Je-li $b = 2$, dostaneme čísla **42 a 24**.

Je-li $b = 3$, dostaneme čísla **63 a 36**.

Je-li $b = 4$, dostaneme čísla **84 a 48**.

Petr si tedy myslel některou z uvedených dvojic čísel.

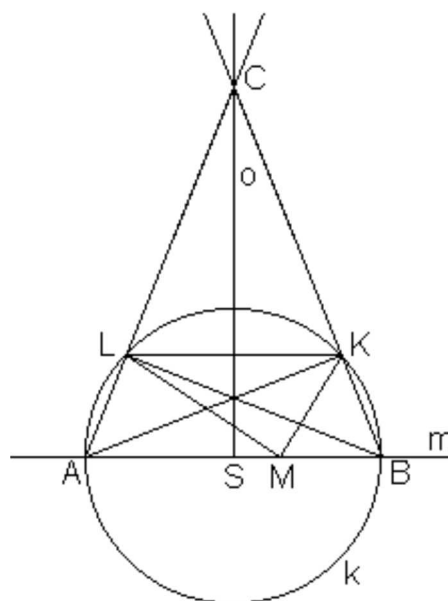
Hodnocení: nalezení jednoho řešení 2 body
nalezení dalších řešení po 1 bodu
odhalení nenulovosti číslic 1 bod

Z9 – III – 2

- Trojúhelník ABC je rovnostranný, proto osa o úsečky KL je zároveň jeho osou souměrnosti, $AB \perp o$. Sestrojíme osu o úsečky KL . Bodem M vedeme přímkou m , která je rovnoběžná s KL . $m \cap o = S$; S je střed strany AB .
- Body K, L jsou paty výšek trojúhelníku ABC na jeho ramena, proto úhly AKB a ALB jsou pravé a body K, L, A, B leží na Thaletově kružnici $k(S, |KS|)$;

$$m \cap k = A, B.$$

- $AL \cap o = BK \cap o = C$.

Hodnocení: 1. část rozboru 2 body
2. část rozboru 2 body
3. část rozboru 1 bod
konstrukce 1 bod

Z9 – III – 3

Trojčíslné číslo x zaokrouhlené na stovky označme $[x]$. Číslo $[x]$ může být některé z čísel 100, 200, 300, ..., 1000. Nejdříve vynásobíme tato čísla číslem 9, potom odečteme 240 a výsledek vydělíme číslem 8 (plyne z

$$x = \frac{9 \cdot [x] - 240}{8}.$$

Řešením jsou ta z nich, která jsou trojčíslná a která lze zaokrouhlit na číslo $[x]$.

$[x]$	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
$9 \cdot [x]$	900	1800	2700	3600	4500	5400	6300	7200	8100	9000
$9 \cdot [x] - 240$	660	1560	2460	3360	4260	5160	6060	6960	7860	8760
$(9 \cdot [x] - 240) : 8$	82,5	195	307,5	420	532,5	645	757,5	870	982,5	1095

Úloha má tedy tři řešení: **195, 420, 645**.

Hodnocení: za každé řešení 2 body

Z9 – III – 4

1. Označme čísla na stěnách jednoho čtyřstěnu a, b, c, x , druhého $4, 44, d, x$ (čtyřstěny jsou slepeny stěnou označenou číslem x). Má platit $4 \cdot 44 \cdot a \cdot b = 4 \cdot a \cdot c \cdot d = 44 \cdot b \cdot c \cdot d = a \cdot b \cdot c = 4 \cdot 44 \cdot d$.

$$\text{Odtud dostaneme } a = \frac{1}{4}, b = \frac{1}{44}, c = 4 \cdot 44 = 176, d = \frac{1}{4 \cdot 44} = \frac{1}{176}.$$

(Triviální řešení $a = b = c = d = 0$ nesplňuje podmínky úlohy.)

2. Označme čísla na stěnách jednoho čtyřstěnu $a, b, 4, x$, druhého $c, d, 44, x$ (čtyřstěny jsou slepeny stěnou označenou číslem x).

- a. V případě, že stěny označené čísly 4, 44 mají společný jeden vrchol, má platit

$$4 \cdot a \cdot b = 44 \cdot c \cdot d = 44 \cdot a \cdot b \cdot c = 4 \cdot b \cdot c \cdot d = 4 \cdot 44 \cdot a \cdot d.$$

Soustava rovnic má kromě triviálního řešení $a = b = c = d = 0$ ještě řešení $a = \frac{1}{44}, b = 11, c = \frac{1}{11}, d = \frac{1}{4}$.

- b. V případě, že stěny označené čísly 4, 44 mají společnou jednu hranu, má platit

$$4 \cdot a \cdot b = 44 \cdot c \cdot d = a \cdot b \cdot c \cdot d = 4 \cdot 44 \cdot a \cdot c = 4 \cdot 44 \cdot b \cdot d.$$

Soustava rovnic má pouze triviální řešení $a = b = c = d = 0$. Úloha nemá v tomto případě řešení, neboť není splněna zadaná podmínka.

Hodnocení: nalezení všech tří možností 1 bod
nalezení řešení v 1. případě 2 body
nalezení řešení ve 2. případě 2 body
neexistence řešení ve 3. případě 1 bod